

บทความวิจัย**การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ: กรณีศึกษา
นักเรียนโรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี**

นาดียะห์ ยูโซ๊ะ *

* อาจารย์พิเศษ สาขาวิชาภาษาอาหรับ คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาผลการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติและความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี จำนวน 25 คน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับ จำนวน 3 สถานการณ์ แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอาหรับก่อนและหลังทำกิจกรรมบทบาทสมมติ แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติ t-test dependent ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการพูดภาษาอาหรับด้วยกิจกรรมบทบาทสมมติของผู้เรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.62

คำสำคัญ: กิจกรรมบทบาทสมมติ; การพัฒนาทักษะการพูด; ภาษาอาหรับ; ความพึงพอใจ

RESEARCH

The Development of Arabic speaking skill using Role Play Activities: A Case Study of students in Kalamullah Al-Quran and Multilingual School, Yaring District, Pattani Province

Nadiyah Yusoa *

* Special Lecturer of Arabic Language, Faculty Liberal Arts and Social Sciences, Fatoni University

Abstract

The purposes of this research were to compare the learners' Arabic speaking scores before and after learning by using role-playing activities and the learners' satisfactions towards role-playing activities.

The samples of the study were 25 secondary school students Year 2 in the first semester of academic year 2022, case study from students in Kalamullah Al-Quran and Multilingual School, Yaring District, Pattani Province, selected by purposive sampling technique. The research instruments were three situation role-playing activities in Arabic language, Arabic speaking pre-test and Arabic speaking post-test, a satisfaction questionnaire, and a semi-structure interview. The statistics used to analyze the data were mean, standard deviation, and dependent samples t-test. The findings revealed that the samples speaking post-test scores were significantly higher than their pre-test scores at the level of .05 and the samples satisfactions towards learning through role-playing activities were at the high level ($\bar{x} = 3.62$).

Keywords: Role-playing activities; Speaking skills development; Arabic language; Satisfaction

บทนำ

ภาษาอาหรับเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้เพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ และการปฏิบัติ ศาสนกิจ รวมทั้งการศึกษาเพื่อความรู้ทั่วไป ภาษาอาหรับมาพร้อมกับศาสนาอิสลามซึ่งจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้นับถือศาสนาอิสลามทุกคนต้องเรียนรู้ภาษาอาหรับเพื่ออ่านในพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งความพิเศษที่ได้รับจากภาษาอาหรับคือ เป็นภาษาของคัมภีร์อัลกุรอานรวมถึงวจนะของศาสนทูตมุฮัมมัด(ช.ล)เป็นฐานอ้างอิงหลักซึ่งเป็นภาษาอาหรับ ดังโองการคัมภีร์อัลกุรอาน ความว่า “แท้จริงเราได้ประทานอัล กุรอานแก่เขาเป็นภาษาอาหรับเพื่อพวกเขาจะใช้ปัญญาคิด” สุเราะฮ์ยูนุส: 2 (สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย, 2542) และดังที่ปราชญ์อิบนุก็อยยิมอัล-เซาซีได้จำกัดความผู้ที่สามารถรอบรู้และเข้าถึงคุณค่าแห่งอัลกุรอานไว้เฉพาะผู้เข้าใจภาษาอาหรับเท่านั้น ดังคำกล่าวที่ว่า “ผู้รอบรู้วาทกรรมแห่งชนอาหรับเท่านั้นที่สามารถรอบรู้คุณค่าแห่งอัลกุรอาน” (الحاسبى الحارث, 2007) จึงนับว่าเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้เรียน ผู้ค้นคว้าด้านอิสลามศึกษาที่จะต้องเข้าใจภาษาอาหรับเป็นอย่างดี และภาษาอาหรับเป็นหนึ่งภาษาที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ และเป็นภาษาที่มีบทบาทอย่างสูงในวงการธุรกิจ การทูต การศึกษา และการท่องเที่ยว นอกจากนั้นยังมีความสำคัญในด้านการศึกษา การหาความรู้ และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย (อัซมัด ลูโบะเต็ง, 2559) ตลอดจนสามารถสื่อสารกับชาวมุสลิมได้ทั่วโลกโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางและประชาคมอาเซียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ตระหนักในความสำคัญของภาษาอาหรับจึงกำหนดให้มีสาระการเรียนรู้วิชาภาษาอาหรับซึ่งเป็นหนึ่งในหลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ 2546 และฉบับปรับปรุง พ.ศ 2555 และได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอาหรับไว้ว่า “เข้าใจกระบวนการฟัง พูด อ่าน และเขียน เห็นคุณค่าและมีทักษะในการใช้ภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามสถานการณ์ต่าง ๆ เรียนรู้ ค้นคว้า ตีความบทบัญญัติอิสลามและสื่อความหมายของบทบัญญัติอิสลามได้” ในหลายพื้นที่โดยเฉพาะในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนภาษาอาหรับ บางสถานศึกษาเลือกครูที่จบการศึกษาต่างประเทศ และบางแห่งจะจ้างครูชาวอาหรับโดยตรงมาสอนภาษาอาหรับในสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนได้สัมผัสกับเจ้าของภาษาโดยตรงเป้าหมายเพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง

กิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่สำคัญในวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (ดวงหทัย เรืองนนท์, 2560) เป็นการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระตือรือร้นในการเรียน โดยผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาที่เรียนในบริบทต่าง ๆ ตามบทบาทที่ได้รับ เมื่อผู้เรียนมีโอกาสฝึกทักษะการพูดผ่านกิจกรรมบทบาทสมมติ ผู้เรียนสามารถฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับชีวิตจริง ทั้งด้านความรู้ ความคิดและพฤติกรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในตนเอง มั่นใจในการพูด เกิดสนุกสนานและเพลิดเพลิน ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการพูดมากยิ่งขึ้น (Tatip, 2016) นอกจากนี้ กิจกรรมบทบาทสมมดียังฝึกทักษะการเข้าสังคมให้ผู้เรียน เนื่องจากผู้เรียนต้องมีการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อแต่งบทสนทนา เป็นกิจกรรมการสอนที่สร้างประสบการณ์ตรงให้ผู้เรียนในการใช้ภาษาและความรู้ที่เรียนมาอย่างสร้างสรรค์และฝึกให้นักเรียนมีทักษะการคิด และฝึกการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (Tipmontree, Tasanameelarp 2019)

สภาพการเรียนการสอนภาษาอาหรับในโรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ยังพบว่ามีปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอนที่ไม่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมค่อนข้างน้อย และผู้สอนมักเน้นการสอนในด้านหลักไวยากรณ์ จำโครงสร้างทางภาษา และจำคำศัพท์มากกว่าการให้ผู้เรียนฝึกพูดทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายและขาดความกระตือรือร้นในการเรียน ไม่กล้าใช้ภาษาอาหรับในการสื่อสาร ไม่กล้าแสดงออก และไม่สามารถนำเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนภาษาอาหรับจึงสนใจใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสารของนักเรียนโรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในชั้นเรียน รู้จักการทำงานเป็นกลุ่มและมีการฝึกทักษะการพูดภาษาอาหรับของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอาหรับในการสื่อสารได้ดีขึ้น

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ ดังต่อไปนี้

1.1 เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮฺ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

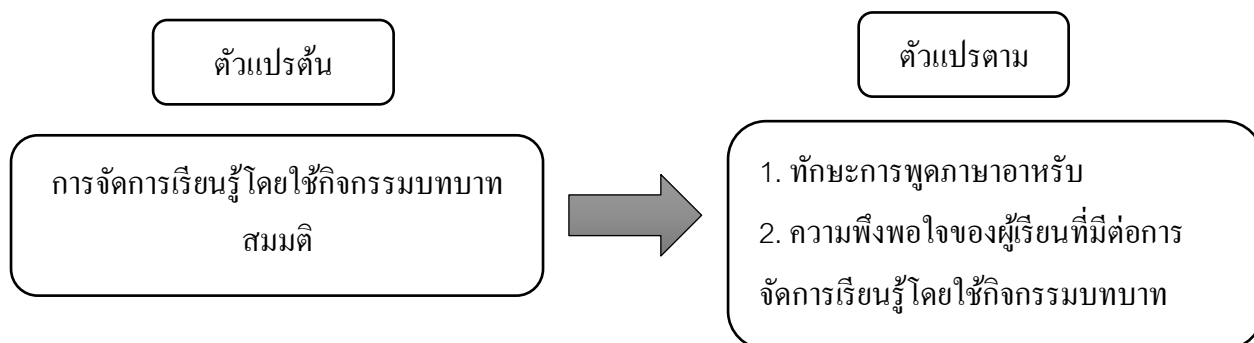
1.2 เพื่อเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอาหรับของผู้เรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

1.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮฺ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย ดังแผนนี้

3. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

3.1 ขอบเขตของเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย คือ กิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 3 สถานการณ์ ได้แก่ ครอบครัวของฉัน (أسرتي) โรงเรียนของฉัน (مدرستي) และกิจวัตรประจำวัน (الحياة اليومية)

3.2 ขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนอัล-กูรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวนนักเรียนทั้งหมด 25 คน

3.3 ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา

3.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ วิธีการสอนทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการพูดภาษาอาหรับ และความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นประกอบด้วยดังนี้

4.1.1 ชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับ จำนวน 3 สถานการณ์ ได้แก่ ครอบครัวของฉัน (أُسْرَتِي) โรงเรียนของฉัน (مَدْرَسَتِي) และกิจวัตรประจำวัน (الْحَيَاةُ الْيَوْمِيَّةُ) โดยผู้วิจัยเลือกเนื้อหาจากคำอธิบาย จุดมุ่งหมายและเนื้อหาของรายวิชาภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสาร เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำเนื้อหาและกิจกรรมที่ได้ฝึกฝนจากกิจกรรมบทบาทสมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4.1.2 แบบทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอาหรับก่อนเรียน (Pre- test) และหลังเรียน (Post-test) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกเสียง ด้านไวยากรณ์ ด้านคำศัพท์ ด้านความคล่องแคล่ว ด้านท่าทาง/น้ำเสียง และนำเกณฑ์ทั้ง 5 ด้าน ไปปรับใช้กับตารางประเมินแบบรูปรีด (Rubric score) โดยแบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับ จากมีการพัฒนาความสามารถมากที่สุดไปถึงมีการพัฒนาความสามารถน้อยที่สุด

4.1.3 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอาหรับ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำมาแปลผล โดยมีเกณฑ์กำหนดไว้ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ระดับค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ระดับค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ตามขั้นตอนต่อไปนี้

4.2.1 การสร้างและออกแบบเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางการสร้างกิจกรรมและชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับที่มีความเหมาะสม

2) ศึกษาคำอธิบาย จุดมุ่งหมาย เนื้อหาของรายวิชาภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสาร และเลือกเนื้อหาจากบทเรียนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

3) ศึกษาทฤษฎีและวิธีการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน (Role play) (Ments, 1986)

4) เขียนแผนและแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนกิจกรรมบทบาทสมมติเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยเลือกสถานการณ์จากบทเรียนจำนวน 3 สถานการณ์ ได้แก่ ครอบครัวของฉัน (أسرتي) โรงเรียนของฉัน (مدرستي) และกิจวัตรประจำวัน (الحياة اليومية) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

4.2.2 การประเมินคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) นำชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติที่ออกแบบไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบจำนวน 3 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขก่อนนำชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติไปใช้จริง โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มีค่าระหว่าง 0.67–1.00

2) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนในการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจำนวน 3 คน และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) 0.86

4.2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

1) ผู้วิจัยทำการทดลองในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

2) ผู้วิจัยทำการทดลองเป็นระยะเวลา รวมทั้งสิ้น 5 สัปดาห์ โดยจัดการเรียนการสอน จำนวน 15 ชั่วโมง

4.2.4 ขั้นตอนในการทดลอง ดังนี้

1) ทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอาหรับก่อนการดำเนินการจัดการเรียนรู้ (Pre-test)

2) ดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 3 สถานการณ์ ได้แก่ ครอบครัวของฉัน (أُسْرَتِي) โรงเรียนของฉัน (مَدْرَسَتِي) และกิจวัตรประจำวัน (الحَيَاة اليَوْمِيَّة) โดยเริ่มจากการสอนคำศัพท์ เนื้อหา และไวยากรณ์ในบทเรียน

3) ดำเนินการฝึกฝนการสนทนาเสมือนจริงกับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการออกเสียง รูปแบบประโยค บริบทในการสนทนา ท่าทางและน้ำเสียงประกอบการสนทนามากยิ่งขึ้น

4) ทดสอบวัดทักษะภาษาอาหรับหลังการดำเนินการจัดการเรียนรู้ (Post-test) หลังจบบทเรียนแต่ละบท

5) ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายผลลัพธ์จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมบทบาทสมมติ

4.2.5 ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนจากการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ภายหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ด้วยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.2.6 นำผลจากการเก็บข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผล

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบผลคะแนนการทดสอบวัดทักษะการพูดภาษาอาหรับก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ t-test และคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยวิธีการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานส่วนประเมิณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ของ (Likert, 1932) โดยมีเกณฑ์การพิจารณาการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย

5. สรุปผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอาหรับของผู้เรียนก่อนและหลังการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ประเด็นประเมิน	การทดสอบ	N	$\bar{x}$	S.D.	Mean difference	t-test	Sig.
1. ด้านการออกเสียง	ก่อนเรียน	25	5.6	0.87	1.68	13.39	.000
	หลังเรียน	25	7.28	1.14			
2. ด้านไวยากรณ์	ก่อนเรียน	25	5.64	0.95	0.88	6.61	.000
	หลังเรียน	25	6.52	1.05			
3. ด้านคำศัพท์	ก่อนเรียน	25	6.4	0.71	1.16	10.47	.000
	หลังเรียน	25	7.56	0.77			
4. ด้านความคล่องแคล่ว	ก่อนเรียน	25	5.88	0.88	1.00	7.07	.000
	หลังเรียน	25	6.88	0.93			
5. ด้านท่าทาง/น้ำเสียง	ก่อนเรียน	25	5.72	1.10	1.16	9.29	.000
	หลังเรียน	25	6.88	1.05			
ค่าเฉลี่ย	ก่อนเรียน	25	5.85	0.98	1.18	9.37	.000
	หลังเรียน	25	7.02	1.04			

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบทักษะการพูดภาษาอาหรับก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามูลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในรายวิชาภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสาร ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 25 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนสอบหลังเรียน ($\bar{x}$ = 7.02) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 5.85) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับด้านการออกเสียงมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านคำศัพท์ ด้านท่าทาง/น้ำเสียง ด้านความคล่องแคล่ว และด้านความถูกต้องของไวยากรณ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ

ประเด็น	N = 25		ระดับความพึงพอใจ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. กิจกรรมทำให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ เข้าใจเนื้อหาในบทเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้น	3.68	0.63	มาก
2. กิจกรรมทำให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	3.64	0.86	มาก
3. กิจกรรมทำให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนภาษาอาหรับมากยิ่งขึ้น	3.56	0.65	มาก
4. กิจกรรมทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจ และกล้าแสดงออกมากยิ่งขึ้น	3.6	0.82	มาก
5. กิจกรรมทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	3.88	0.67	มาก
6. กิจกรรมทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กระตือรือร้น และอยากเรียนภาษาอาหรับ	3.64	0.81	มาก
7. ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน	3.68	0.80	มาก
8. ผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลผู้เรียนอย่างทั่วถึง	3.84	0.99	มาก
9. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติเหมาะสมกับรายวิชา	3.16	0.75	ปานกลาง
10. ความพึงพอใจโดยรวมต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ	3.48	0.96	ปานกลาง
รวม	3.62	0.81	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในรายวิชาภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสาร มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.81 เมื่อพิจารณารายด้าน

พบว่า 5 อันดับแรกที่นักเรียนมีความพึงพอใจมาก คือ เรื่องกิจกรรมทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{x}$ = 3.88 และ S.D. = 0.67) รองลงมา คือ ผู้สอนให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแล และผู้เรียนอย่างทั่วถึง ($\bar{x}$ = 3.84 และ S.D. = 0.99) เรื่องกิจกรรมทำให้ผู้เรียนจำคำศัพท์ เข้าใจเนื้อหา ในบทเรียนได้ดีมากยิ่งขึ้น ($\bar{x}$ = 3.68 และ S.D. = 0.63) เรื่องผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การทำกิจกรรมในชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.68 และ S.D. = 0.80) และเรื่องกิจกรรมทำให้ผู้เรียนนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{x}$ = 3.64 และ S.D. = 0.86) ตามลำดับ

6. อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ: กรณีศึกษานักเรียน โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามุลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี มีประเด็นอภิปรายผลดังนี้

6.1 ผลการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ พบว่า ค่าเฉลี่ย คะแนนสอบหลังเรียน ($\bar{x}$ = 7.02) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนสอบก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 5.85) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 สะท้อนให้เห็นว่า การใช้กิจกรรมบทบาทสมมติสามารถช่วยพัฒนาทักษะการพูด ภาษาอาหรับของผู้เรียนได้ โดยผู้วิจัยกำหนดสถานการณ์ จำนวน 3 สถานการณ์ ได้แก่ ครอบครัวของ ฉัน (أسرتي) โรงเรียนของฉัน (مدرستي) และกิจวัตรประจำวัน (الحياة اليومية) ซึ่งสถานการณ์เหล่านี้เป็น สถานการณ์ที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ ภาษาอาหรับในการสื่อสาร ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและตั้งใจเข้าร่วมกิจกรรมในชั้น เรียน สามารถฝึกการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าทำให้ผู้เรียนกล้าคิด กล้าพูด ตลอดจนกล้าแสดงออก ส่งผลให้ผู้เรียนเรียนภาษาอาหรับได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (Sungpanich, 2017) ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังจากได้รับการพัฒนาทักษะการพูด ภาษาฝรั่งเศสด้วยการแสดงบทบาทสมมติ เนื่องจากผู้สอนสร้างสถานการณ์ขึ้นมาคล้ายกับสภาพความ เป็นจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามาประสบในชีวิตประจำวันได้ เมื่อนำผลการ พัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนน ด้านการออกเสียงเป็นประเด็นที่ผู้เรียนมีการพัฒนามากที่สุด โดยค่าเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{x}$ = 7.28) สูงกว่า ค่าเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 5.6) ซึ่งผลการศึกษาส่งผลให้เห็นว่าการใช้กิจกรรมบทบาทสมมติในการ พัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น กล้าแสดงออกแล้วยัง ช่วยพัฒนาผู้เรียนในการออกเสียงพยัญชนะตามฐานออกเสียงภาษาอาหรับได้อย่างถูกต้อง เมื่อผู้เรียน ออกเสียงพยัญชนะ คำ และรูปประโยคชัดเจนซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาอาหรับได้อย่าง

ถูกต้อง ในด้านคำศัพท์ ด้านท่าทาง/น้ำเสียง ด้านความคล่องแคล่ว และด้านความถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ นั้นเป็นประเด็นด้านที่ผู้เรียนมีการพัฒนารองลงมาจากด้านการออกเสียง โดยด้านคำศัพท์ มีค่าเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{x}$ = 7.56) สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 6.4) ด้านการแสดงท่าทาง/น้ำเสียง ประกอบพูดมีค่าเฉลี่ยหลังเรียน ($\bar{x}$ = 6.88) สูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียน ($\bar{x}$ = 5.72) ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้เรียนมีการพัฒนาทั้งสองด้านสูงขึ้นทั้งนี้เนื่องจากเมื่อมีความมั่นใจในการออกเสียงกล้าที่จะใช้คำศัพท์พร้อมใช้น้ำเสียงประกอบการสนทนา ทำให้การสนทนาน่าสนใจและมีอรรถรสมากยิ่งขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Tatip และ Tanunchaiutra, 2016) ที่ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและพูดภาษาเกาหลีโดยการจัดการเรียนรู้แบบ B-SLIM ร่วมกับกิจกรรมบทบาทสมมติช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดี มีความมั่นใจในทักษะการฟังและพูด ผู้เรียนสามารถแปลงเสียงพูดที่มีความชัดเจนและใช้น้ำเสียงเหมาะสมกับสถานการณ์ กล้าพูดและกล้าแสดงท่าทางประกอบตามบทบาทสมมติ เมื่อผู้เรียนมีความกล้าออกเสียงจะทำให้ผู้เรียนมีการพูดที่คล่องแคล่ว และมีความมั่นใจในการใช้หลักไวยากรณ์เพิ่มขึ้น

6.2 ผลการศึกษาคความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 โรงเรียนอัล-กุรอานและภาษากาลามูลลอฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี ที่มีต่อการเรียนภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.81 สะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนให้ความสนใจกับการนำกิจกรรมบทบาทสมมติเข้ามาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอาหรับ เนื่องจากกิจกรรมบทบาทสมมติส่งเสริมและเปิดโอกาสให้แก่ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษาอาหรับที่หลากหลาย ได้ฝึกทักษะการพูดสถานการณ์เสมือนจริง ทำให้ผู้เรียนได้รับความเพลิดเพลิน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (Moontadee, Konyut, และ Wora-in 2016) ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากในการเรียนด้วยวิธีบทบาทสมมติ เนื่องจากวิธีแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ทำให้ผู้เรียนไม่เครียด ผ่อนคลาย เป็นตัวของตัวเองมากที่สุด และมีโอกาสได้แสดงออกหลากหลายบทบาท

เมื่อนำผลการศึกษาคความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอาหรับโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมาพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมาก คือ เรื่องกิจกรรมทำให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ($\bar{x}$ = 3.88 และ S.D. = 0.67) จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ากิจกรรมบทบาทสมตินั้นเป็นกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมห้อง เป็นการฝึกให้นักเรียนทำงานเป็นทีมซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ Ladousse, 1998 การจัดกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา สังคมและอารมณ์ ซึ่งผู้เรียนได้

เรียนรู้จากประสบการณ์จริงมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลแวดล้อม ได้ฝึกทักษะกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงาน

เมื่อพิจารณารายด้านยังพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ เรื่องกิจกรรมทำให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{x} = 3.64$ และ $S.D. = 0.86$) เนื่องจากผู้สอนได้จัดกิจกรรมบทบาทสมมติ จำนวน 3 สถานการณ์ ได้แก่ ครอบครัวของฉัน (أُسْرَتِي) โรงเรียนของฉัน (مَدْرَسَتِي) และกิจวัตรประจำวัน (الْحَيَاةُ اليَوْمِيَّةُ) ผู้วิจัยคิดว่าบทบาทสมมติที่ได้สร้างสถานการณ์เกิดขึ้นมานั้นยังไม่ครอบคลุมต่อนักเรียนเพื่อที่จะประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

กล่าวสรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติมีความเหมาะสมกับการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับ ช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงอย่าง ใช้คำศัพท์อย่างถูกต้อง และช่วยให้ผู้เรียนพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาอาหรับ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการพูดภาษาอาหรับเพื่อการสื่อสารดีขึ้นและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

7.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับ เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

7.2 ควรเพิ่มการพัฒนาทักษะภาษาอาหรับด้านอื่น ๆ ได้แก่ การฟัง การอ่าน และการเขียน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้พัฒนาความรู้และทักษะได้อย่างสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

7.3 ควรพัฒนาทักษะการพูดภาษาอาหรับ โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ ของนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ และรายวิชาอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สมาคมนักเรียนเก่าอาหรับ ประเทศไทย. (2542). อัลกุรอานฉบับแปลความหมายภาษาไทย. มาดীনะฮ์: ศูนย์กษัตริย์ฟาอ์ด เพื่อการพิมพ์อัลกุรอาน.
- ดวงหทัย เรืองนนท์. (2560). การพัฒนาความสามารถด้านการพูด โดยใช้การสอนแบบแสดงบทบาทสมมติในรายวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ สาขางานธุรกิจค้าปลีกร้านสะดวกซื้อระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- อัมมัด ลูโบะเต็ง. (2559). สภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาอาหรับในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา) อำเภोजะเนาะ จังหวัดนราธิวาส. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี.
- Ladousse, G. (1998). *Role Play*. Oxford: Oxford University Press.
- Likert, R. (1932). *A technique for the measurement of attitudes*. Archives of psychology.
- Ments, M. (1986). *The Effective Use of Role Play: Practical Techniques for improving Learning*. London: Kogan page.
- Moontadee, S., Kunyut, T., & Wora-in, C. (2016). Developing English speaking skills of Grade 11 students through role play activities. *Humanities and Social Sciences Journal of Graduate School*, Pibulsongkram Rajabhat University. 10(1), 68–83. (in Thai)
- Sungpanich, P. (2017). *Improving French speaking skills through the use of simulation technique of Tourism Industry students: Faculty of Management science at Chandrakasem Rajabhat University*. The Bulletin de l'ATPF.
- Tatip, S., & Tanunchabutra, P. (2016). "The development of 9 students' Korean language listening and speaking abilities using B-SLIM Learning model together with role playing activities." *Journal of Education Khon kaen University (Graduate Studies Research)*. 10 (Special Issue), 135–140. (in Thai)

Tipmontree, S., & Tasanameelarp, A. (2019). Using role playing activities to improve Thai EFL Students' oral English communication skills. *International Journal of Business and Society (IJBS)*. 21(3), 1215-1225.

المحاسبي، الحارث بن أسد. (2007). *الفوائد المشوق إلى علوم القرآن وعلم البيان*. بيروت: دار الكتب العلمية.